

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI
Broj: 11 0 U 008128 11 U
Dana, 31.05.2013. godine

Okružni sud u Banjaluci, po sudiji Bošnjak Glizijan Ljiljani, kao sudiji pojedincu, uz učešće Jaćimović Dijane, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja građana „Borba protiv korupcije - Transparency International Bosne i Hercegovine“, Banjaluka (u daljem tekstu: tužilac), zastupanog po predsjedniku Odbora direktora Đikić Emiru, a on po punomoćniku _____ advokatu _____ protiv Ministarstva finansija Republike Srpske (u daljem tekstu: tuženi), zbog „ćutanja uprave“, u predmetu pristupa informacijama, dana 31.05.2013. godine, donio je

P R E S U D U

Tužba se uvažava i Ministarstvu finansija Republike Srpske nalaže da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od prijema ove presude odluči o zahtjevu tužioca.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 750,00 KM, dok se u preostalom dijelu zahtjeva tužilac odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Tužbom, podnesenom ovom sudu, tužilac je tražio da sud donese odgovarajuću odluku u skladu sa članom 31. tačkom 4. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS) i naloži tuženom pristup traženim informacijama, te da ga obaveže na plaćanje troškova upravnog spora, prema priloženom troškovniku. U tužbi je naveo da je 29.07.2011. godine podnio zahtjev tuženom za pristup informacijama, koje su pod kontrolom tuženog i koji ga je obavijestio 03.08.2011. godine da se za te podatke može obratiti Agenciji za državnu upravu Republike Srpske. Dalje navodi da se ponovo obratio tuženom 16.08.2011. godine zahtijevajući dostavu informacija u skladu sa članom 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/01, u daljem tekstu: Zakon), ili za eventualno postupanje u skladu sa članom 13. Zakona, te je i na taj zahtjev tuženi odgovorio dopisom od 29.08.2011. godine, navodeći da služba, koja bi u konkretnom slučaju trebala da dostavi tražene informacije ima važne obaveze na pripremi baze podataka za Agenciju za državnu upravu, zbog čega se 07.09.2011. godine ponovo obratio tuženom zahtijevajući odgovor u formi upravnog akta, odnosno postupanje u skladu sa članom 14. stavom 3. Zakona i donošenje upravnog akta, sa poukom o pravu na podnošenje pravnog lijeka u roku od 15 dana. Dalje navodi da je tuženi, dopisom od 23.09.2011. godine, obavijestio tužioca da nije odbio njegov zahtjev, nego da je postupio u skladu sa članom 12. Zakona, zbog čega nema potrebe za donošenje upravnog akta, s obzirom da je poučio tužioca da se obrati Agenciji za državnu upravu Republike Srpske. Ističe da na opisan način tuženi nije postupio po Zakonu, s obzirom da je u obavezi odbijanja, ili usvajanja zahtjeva, pa čak i u slučaju prosljeđivanja zahtjeva drugom organu donese odgovor u formi upravnog akta, pri tom pogrešno primjenjujući član 12. Zakona,

zbog čega smatra da su se stekli uslovi za podnošenje tužbe zbog „ćutanja uprave“, s obzirom da tuženi nije donio odgovarajući upravni akt.

U odgovoru na tužbu tuženi osporava tužbene navode, navodeći da čak i sud, u svom dopisu, kojim je tuženog pozvao na odgovor na tužbu, pozitivno opominje tuženog da je u konkretnoj upravnoj stvari trebalo voditi upravni postupak, u kom slučaju bi tuženi bio odgovoran za „ćutanje“ zbog nedonošenja rješenja, zbog čega je tuženom nejasno da li je to rješenje trebalo da ima sve dijelove, kao rješenje po pravilima Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP), odnosno da li je trebalo saslušavati stranku u postupku, ili je sud pogrešno smatrao da je tuženi zaista trebao donijeti takvo rješenje, jer smatra da se ne radi o tužbi zbog „ćutanja uprave“, nego o tužbi da se tuženi obaveže na neku činidbu. Naglašava da nema uslova za donošenje presude zbog „ćutanja uprave“ po Zakonu, jer je tuženi poštivao materijalni propis i po zahtjevu tužioca od 29.07.2011. godine postupio, kao u odgovoru tužiocu broj: 06.07/059-1180/11, što smatra adekvatnim odgovorom, jer Agencija za državnu upravu, shodno Zakonu o Republičkoj upravi jedina vodi i jedina je ovlaštena da vodi registar po zahtjevu tužioca i ima centralnu bazu podataka, koja je u potpunosti ažurirana. Ukazuje da nisu odbili zahtjev za pristup informacijama, nego su tužioca uputili na nadležni organ, zbog čega član 12. Zakona nije povrijeđen. Predložio je da se tužba, kao neosnovana, odbije.

Razmotrivši tužbu i odgovor tužene strane, po odredbama člana 31. ZUS, te cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa se utvrđuje da je tužilac dana 29.07.2011. godine podnio zahtjev za pristup informacijama, u vezi sa određenim istraživanjem, zahtijevajući podatak o trenutnom broju zaposlenih državnih službenika, namještenika, pripravnika i volontera, podatke o kvalifikacijama svih zaposlenih, status svih zaposlenih na neodređeno i na određeno vrijeme, podatak o broju zaposlenih u 2010. godini i podatak o njihovim kvalifikacijama, kao i podatak o broju zaposlenih, koji predstavljaju višak i podatak o njihovim kvalifikacijama.

Tuženi je u vidu informacije aktom broj: 06.07/059-1180/11 od 03.08.2011. godine obavijestio tužioca da te podatke može dobiti od Agencije za državnu upravu, koja se bavi tim pitanjima i kod koje postoji registar svih državnih službenika, te i struktura zaposlenih kod tuženog, navodeći da podatak o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta može naći na službenoj internet stranici.

Novim dopisom tužioca od 16.08.2011. godine, tužilac je zamolio tuženog da postupi po Zakonu i dostavi tražene informacije u skladu sa članom 14. Zakona, ili da eventualno postupi u skladu sa članom 13. Zakona, ukoliko smatra da nije nadležan za dostavu traženih informacija.

U odgovoru tuženog broj 06.07/059-1180-1/11 od 29.08.2011. godine tuženi je naveo da kadrovska služba priprema bazu podataka za Agenciju za državnu upravu, koja sadrži spisak zaposlenih i stručnu spremu, zbog čega je tužioca uputio na tu adresu, sa tvrdnjom da viška zaposlenih nema.

Tužilac je tuženom uputio zahtjev za donošenje upravnog akta dana 07.09.2011. godine, sa tvrdnjom da je zaključio da je zahtjev za slobodu pristupa informacijama odbijen, ali je istovremeno i prigovorio da obavještenje ne sadrži zakonski osnov za izuzeće informacije, da nema članova Zakona, zbog kojih se odbija informacija, da nema

obavještenja o pravu na podnošenje žalbe i u kom roku se žalba podnosi, sa specifikacijom budućih troškova i obavijesti o mogućnosti kontaktiranja Ombudsmena za ljudska prava, tražeći da u roku od 15 dana dostavi akt u formi rješenja.

Tuženi je aktom broj: 06.07/059-1180-2/11 od 23.09.2011. godine tužiocu dostavio odgovor u kojem je naveo da je postupao u skladu sa članom 12. Zakona i da nije odbio zahtjev za slobodan pristup informacijama, nego ga je uputio na Agenciju za državnu upravu, koja raspolaže bazom podataka svih državnih službenika, pa tako i zaposlenih u Ministarstvu finansija, zbog čega smatra da nije postojala potreba za donošenjem upravnog akta.

Tuženi je nepotrebno polemisao o dopisu suda od 17.10.2011. godine, koji je tuženom dostavljen uz tužbu, sa poukom o davanju odgovora na tužbu i koji, između ostalog sadrži pouku da ukoliko nije donijeto, u međuvremenu, rješenje o zahtjevu tužioca, da se tuženi izjasni zbog čega smatra da ne treba donijeti takvu odluku, a ukoliko smatra da treba, zašto takva odluka nije donešena, a sve u cilju utvrđivanja pravog činjeničnog stanja. U tom pravcu sud ističe da takvim dopisom sud nije prejudicirao odluku u ovoj upravnoj stvari, i nema nikakve primjene principa analogije, kako tuženi poučava sud, jer je tužilac, bez sumnje, zatražio donošenje presude upravo zbog „ćutanja uprave“, na način kako je to i navedeno u posljednjem pasusu druge stranice tužbe.

Zakonom je regulisano pravo fizičkih i pravnih lica na pristup informacijama, koje se vode pod kontrolom javnih organa, a javnih organa obavezu da objavi takve informacije, uz ograničenja, utvrđena članom 5. Zakona.

Odredbom člana 17. stava 1. ZUS propisano je da u slučaju da drugostepeni organ nije u roku od 60 dana, ili posebnim propisom određenom kraćem roku donio rješenje o žalbi stranke, protiv rješenja prvostepenog organa, a ne donese ga ni u daljem roku od 15 dana, nakon ponovljenog traženja, stranka može pokrenuti upravni spor kao da je njena žalba odbijena, a stavom 2. istog člana propisano je da na način, predviđen u stavu 1. tog člana može postupiti stranka i kada po njenom zahtjevu nije donijeto rješenje u roku utvrđenom zakonom, protiv čijeg akta nema mjesta žalbi.

Shodno članu 11. stavu 1. Zakona, tužilac se obratio tuženom za pristup informacijama, jer je tužilac smatrao da tuženi raspolaže traženim informacijama, dakle, tužilac može samo smatrati da organ, kojem je zahtjev podnesen, posjeduje traženu informaciju, što znači da je i ne mora posjedovati. U takvoj situaciji, organ koji primi zahtjev, a nije nadležan, u roku od 15 dana, računajući od dana prijema zahtjeva, prosljeđuje zahtjev nadležnom organu i dopisom o tome obaviještava podnosioca zahtjeva, sve kako je to predviđeno članom 13. stavom 1. Zakona. Zahtjev se ne prosljeđuje ako se u određenom vremenskom periodu utvrdi da je tražena informacija pod kontrolom javnog organa koji je primio zahtjev, a nadležni javni organ, nakon što je obaviješten o pojedinostima zahtjeva nema prigovora da javni organ, koji je primio zahtjev obradi takav zahtjev, odnosno, javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom i obrađuje zahtjev u smislu člana 14. Zakona.

Tuženi je, bez sumnje, raspolagao informacijama, koje je tužilac tražio i po zaključku ovog suda ne radi se o izuzecima iz člana 5. - 8. Zakona, a niti je tuženi obavijestio tužioca da nije nadležan da odlučuje o zahtjevu i da je tako smatrao, tuženi je bio u obavezi da zahtjev tužioca od 29.07.2011. godine prosljedi Agenciji za državnu upravu, a o tome obavijesti tužioca. Zbog navedenog, ne može se odgovor tuženog od 03.08.2011. godine smatrati obavještenjem o postupanju sa zahtjevom, a niti dopisom

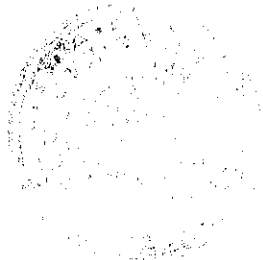
kojim se obavještava tužilac da je zahtjev odbijen, jer tuženi nije postupio prema odredbama člana 14. stav 3. i 4. Zakona, ali ni na način predviđen članom 13. stav 1. istog propisa. S obzirom da odgovor tužioca od 03.08.2011. godine nema karakter obavještenja, koji predviđa Zakon, to se tužiočev zahtjev od 16.08.2011. godine može smatrati kao žalba, a zahtjev od 07.09.2011. godine kao urgencija, zbog čega je tužilac, svojim obraćanjem tuženom iscrpio sve uslove propisane članom 17. ZUS za podnošenje tužbe zbog „ćutanja administracije“. Zbog navedenog ne mogu se prihvatiti navodi u odgovoru na tužbu tuženog da se u konkretnom slučaju moralo donijeti rješenje kao formalni akt, jer obavještenje nadležnog javnog organa o odbijanju pristupa informacijama mora sadržavati zakonski osnov za status izuzete informacije, uz navođenje članova Zakona, na koje se poziva javni organ i sva materijalna pitanja, koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa, te to obavještenje mora sadržavati pouku o pravu podnošenja žalbe i kom organu, rok za podnošenje žalbe i troškove podnošenja žalbe, te i druge elemente propisane članom 14. stavom 3. i 4. Zakona. Nesumnjivo da to obavještenje treba da sadrži donosioca (naziv javnog organa), vrijeme donošenja obavještenja, te da bude snabdjeveno potpisom ovlaštene osobe i pečatom javnog organa. S obzirom na to, obavještenje doneseno po Zakonu, ima sve elemente rješenja donesenog u smislu odredaba ZOUP, ali i rješenja o zahtjevu u smislu člana 17. ZUS. Da je to tako proističe i iz činjenice da je protiv obavještenja o odbijanju zahtjeva dozvoljena žalba. Zbog toga je nepotrebno polemisanje tuženog o učestvovanju tužioca u postupku odlučivanja o zahtjevu i primjeni načela saslušanja stranke u postupku, koje uzgred rečeno i treba poštivati, te eventualno stranku i saslušati u cilju utvrđivanja da li je u potpunosti odlučeno o zahtjevu, a sve imajući u vidu da je cilj Zakona da informacije, pod kontrolom javnog organa predstavljaju javno dobro od vrijednosti, a da pristup informacijama promoviše transparentnost i odgovornost tih javnih organa i da su te informacije neophodne za demokratski proces, da se ustanovi princip da svako lice ima pravo pristupa tim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu sa javnim interesom, a da ti organi imaju obavezu da objave informacije, kao da se i omogući svakom fizičkom licu da zatraži izmjenu i daje komentar na svoje lične informacije, pod kontrolom javnog organa, a sve kako je to propisano članom 1. Zakona.

Evidentno je da tuženi nije postupio u skladu sa ciljem koji je ustanovio Zakon i nije odgovorio na zahtjev tužioca u zakonskom roku, nije ga obavijestio o pravu podnošenja žalbe nadležnom organu, odnosno nije proslijedio sam zahtjev nadležnom organu.

Imajući u vidu sve navedeno, sud nalazi da je tužba zbog „ćutanja administracije“ opravdana, zbog čega je obavezao tuženog, kao u stavu 1. izreke ove presude, a na osnovu ovlašćenja iz člana 31. stava 4. ZUS.

Shodno članu 49.a) stav 1. ZUS tužilac je uspio u sporu, zbog čega je sud obavezao tuženog da mu nadoknadi troškove sastava tužbe i paušala, koji su odmjereni u skladu sa Advokatskom tarifom, a odbio je tužioca za tražene troškove sudske takse, jer tužilac tu taksu nije platio, a niti će ga sud obavezivati na plaćanje iste, jer je stavom 3. pomenutog člana propisano da stranka koja je pokrenula spor pred sudom zbog „ćutanja administracije“ ne plaća troškove spora i u slučaju da ne uspije u sporu.

Zapisničar
Jaćimović Dijana

Sudija
Bošnjak Ljiljana